

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

ГОЛОВЧЕНКО

Людмила Юрївна

Директор, Відмінник освіти України, нагороджена нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», премією імені Омеляна Поповича Чернівецької обласної державної адміністрації, Почесною грамотою Верховної Ради України

58029, м. Чернівці,
вул. О.Кошового, 57,
тел. (0372)52-18-01, факс 57-81-34,
e-mail: chocentum@rambler.ru.
<http://www.chocentum.com.ua>

Понад 60 років Чернівецький обласний центреколого-натуралістичної творчості учнівської молоді здійснює реалізацію позашкільної еколого-натуралістичної освіти в області. Тут вчать примножувати добро, оволодівати знаннями, робити свій внесок у майбутнє країни. Це справжня школа любові до природи, праці та краси.

Юннатівський рух на Буковині бере початок з післявоєнного 1945 року, коли при палаціпіонерів в м. Чернівці відкрили натуралістичний відділ. В 1950 році рішенням облвиконкому створена, як окремий позашкільний заклад, Чернівецька обласна дитяча станція юних натуралістів.

У 1992 р. станція юних натуралістів перейменована в обласний еколого-натуралістичний центр дітей та юнацтва, а з 2007 р. отримав статус комунального.

Через юннатівську школу за ці роки пройшли десятки тисяч хлопчиків та дівчаток. Для багатьох з них вона виявилась визначальною в їх подальшій долі, але і тим, хто не став біологом, екологом, квітникарем або лісником чи садівником, юннатівство допомогло на все життя зберегти любов, бережне й дбайливе ставлення до праці та до людей праці, до природи рідного краю.

На сьогоднішній день працівники центру беруть і примножують традиційні форми позакласного і позашкільного навчання та виховання, накреслюють нові шляхи розвитку еколого-натуралістичного спрямування, юннатівського руху в сучасній системі освіти.

Педагогічний колектив створює всі умови для того, щоб розвивалися здібності, вироблялося самобутнє світобачення кожної особистості, яка навчається в закладі, реалізувався її творчий потенціал.

Плеяда педагогів Центру – це творчі, ініціативні люди, які будуючи заклад нового типу вчаться на власному минулому і на чужому сучасному, створюють умови для того щоб Центр став острівцем людяності і гуманізму, творчості й постійного пошуку. Тут працює 15 основних педпрацівників, з них - 5 Відмінників освіти України, 1 лауреат обласної премії О. Поповича, 1 нагороджений нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», 2 - нагрудним знаком «Софія Русова».

В об'єднаннях центру здійснюється найбільш наближена підготовка учнів до майбутньої трудової, наукової діяльності в галузях екології, біології, сільського госпо-

дарства тощо. 1254 вихованцям надаються не лише знання, але й уміння адаптуватись до соціальних умов, що постійно змінюються. В основу навчання покладено особистісно-орієнтований підхід, який допомагає реалізувати інтелектуальні здібності учнів, вибрати майбутню професію.

Заклад сміливо експериментує і відкриває:

Еколекторій «Природа – наш дім» для учнів молодших класів (з 1997р.).

Двохрічну заочну біологічну школу для учнів сільських шкіл (з 2001 р)

Школу сімейного виховання для дітей сиріт (з 2001 р.)

Школу еколідера «Шкільна екологічна ініціатива» (з 2006 р.)

Еколекторій «Природа – наш дім» відвідують понад 200 дітей віком від 6 до 10 років. Програма передбачає цікаве виконання завдань через емоційне пізнання навколишнього світ у подорожах та іграх, вивчення мальовничих куточків природи (свого подвір'я, парку, міста тощо) та створення розвитку творчих інтелектуальних здібностей дитини, введення її до чарівного світу барв природи. Педагоги відкривають чарівний світ живої на неживої природи, прекрасний світ флори та фауни, збагачують світогляд дітей знаннями про народні звичаї та обряди нашого народу.

Під час навчання в «Школі еколідера» учні поглиблюють свої знання з біології, екології, психології, краєзнавства, а також закріплюють їх на практичних заняттях, знайомляться з роботою громадських екологічних об'єднань, вчать конструктивно спілкуватися з однодумцями, обстоювати ідеї збереження довкілля на будь-якому рівні, розвивати свій лідерський потенціал і бути активним, небайдужим громадянином. Це має неабияке значення, в тому числі і при виборі майбутньої професії

Об'єктом уваги КЗЧОЦЕНТУМ залишаються дітисироти, діти з малозабезпечених, багатодітних сімей, створено сприятливе розвиваюче середовище для розкриття творчого потенціалу дітей з обмеженими можливостями.

Протягом останніх років колектив працює над реалізацією проекту валеологічного виховання «Здоров'я – найбільша цінність людини», метою якого є створення цілісної системи формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя та негативного ставлення до шкідливих поведінкових звичок, підтримка і розвиток національних та родинно-сімейних традицій здорового способу життя та виховання здорової дитини, широке залучення батьків до цього процесу, а також залучення учнівської молоді до активної участі у просвітницькій роботі з пропаганди здорового способу життя в середовищі однолітків.

Значна увага приділяється виїзним формам навчання, зльотам, форумам, експедиціям, якісному оздоровленню та змістовному відпочинку вихованців. Щороку 165 юних натуралістів під час літніх канікул чекає безліч розваг, походів та змагань в таборі «Лунка», що знаходиться в мальовничій гірській місцевості нашого краю.

Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної

творчості учнівської молоді являється координатором природоохоронної, екологічної, дослідницької, профорієнтаційної роботи з учнями, методичним центром для педагогічних колективів області з еколого-натуралістичного напрямку позашкільної освіти, здійснює постійний пошук і впровадження перспективних інновацій, нетрадиційних методик навчання і виховання, обґрунтовано підходить до визначення змісту, форм організації навчально-виховного процесу.

Багато уваги приділяється центром у формуванні справжніх природолюбів, дбайливих господарів лісу через учнівські лісництва. З 2000 року кількість їх зросла з 10 до 32-ох. До роботи в них залучено понад 1700 учнів. Росту сприяла розроблена Центром ціла система заходів із відновлення та належної організації роботи учнівських лісництв. Як результат - щорічні перемоги вихованців. Зокрема, у цьому році команда юних лісників на VII Всеукраїнському зльоті посіла III місце, а Полянське лісництво посіло II місце у конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт.

Для роботи з інтелектуально обдарованими дітьми та учнівською молоддю в Чернівецькій області створені соціально-педагогічні умови для використання можли-

востей співпраці наукового потенціалу і позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів. Ефективна співпраця налагоджена між обласним центром еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді та кафедрою ботаніки і охорони природи, кафедрою екології та біомоніторингу, іншими кафедрами Інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

В цьому контексті підписані трьохсторонні угоди про наукову співпрацю між обласним центром еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича та сільськими загальноосвітніми навчальними закладами області, які стали базовими для реалізації науково-освітнього проекту «Етноекологічні особливості та дослідження екологічного стану Буковини». У межах проекту учні, вчителі, студенти, викладачі вищого навчального закладу працюють над глобальною екологічною проблемою – виявлення порушень замкнутості біогеохімічних циклів N, P та C у водозбірно-басейнових екосистемах та досліджують їх вплив на продуктивність і біорізноманіття біоти.

Контакти науковців та педколективів цих навчальних закладів взаємно позитивні. Польові дослідження на станціях моніторингу та збір матеріалу для лабораторних аналізів здійснюється консолідованими групами «вчителі-учні-студенти» двічі на рік – у період весняного водопілля та літньої межні. Складні лабораторні дослідження проводяться студентами ВИШу та викладачами. Науковці знайомлять педагогів з останніми досягненнями науки та новинками літератури, з методами наукових досліджень, організують сумісні семінари-тренінги, літні учнівські та педагогічні школи та інші заходи. Педагоги, в свою чергу, оволодівають арсеналом сучасних методів екологічних

досліджень та поглиблюють свої знання з предмету. Така співпраця, безумовно, сприяє підвищенню професійного рівня сільських вчителів і підвищує освітній рівень учнів, вчить об'єднувати зусилля для вирішення навчально-виховних проблем та екологічних проблем регіону.

КЗ ЧОЦЕНТУМ здійснює організаційну роботу із залучення учнів навчальних закладів області до участі у понад 30-ти обласних, всеукраїнських та міжнародних масових заходах де мають вагомий здобутки. Серед них міжнародні екологічні конкурси: «Енергія і середовище», вивчення і спостереження за станом навколишнього середовища за науково-освітньою програмою «Globe»; всеукраїнські та обласні конкурси: експериментально-дослідницьких робіт з природознавства «Юний дослідник», «Галерея кімнатних рослин», «Ліси для нащадків», «Вчимося заповідувати», «Юний селекціонер», тощо; трудові акції: «Плакаємо сад», «Дослідницький марафон», «Парад квітів біля школи», «Кролик», «Юннатівський зеленбуд» та багато інших.

У 2011 р. колектив Центру нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий внесок у справу охорони навколишнього природного середовища, активну науково-дослідницьку діяльність та популяризацію еколого-натуралістичних знань серед учнівської молоді

